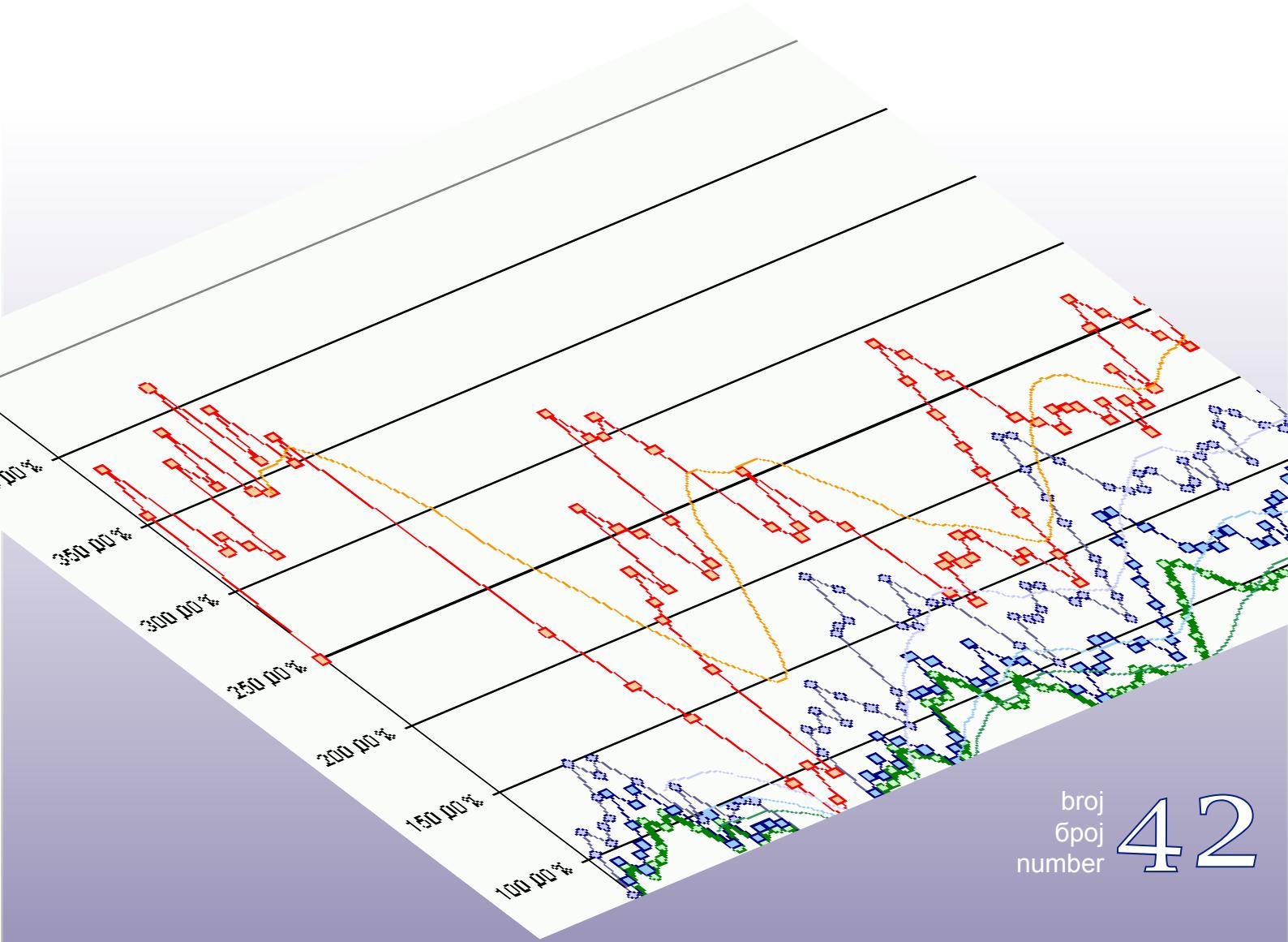

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Biltén

Uz ovaj broj

Ostvarivanje fiskalnih prihoda dostatnih za financiranje javnih dobara i usluga tradicionalno predstavlja primarni cilj oporezivanja u svakoj zemlji. Novi milenij je donio, barem kad je riječ o trošarinama, promjenu fokusa oporezivanja u EU. Fiskalni aspekt oporezivanja je bio stavljen u drugi plan, dok primarni cilj nacionalnih vlada i EU postaje zaštita zdravila ljudi i životnog okoliša. Na taj način se realizira načelo da onaj koji zagađuje okoliš ili ugrožava zdravje ljudi treba i da plaća više poreze, a ne cijelo društvo trošenjem socijalnih fondova, ionako nedovoljnih zbog financiranja demografskog starenja stanovništva EU, i proračuna na saniranje štetnih posljedica potrošnje trošarinskih dobara (tzv. eksternalija). Već dulje vrijeme pozornost poslovne zajednice i javnosti u Bosni i Hercegovini je fokusirana na izmjenu Zakona o trošarinama. Nedavno je Upravni odbor UNO usvojio nacrt novog zakona kojim se, između ostalog, postupno uvode europski standardi. Treba imati u vidu da je za harmonizaciju trošarina u BiH sa minimalnim stopama trošarina EU potrebno dulje razdoblje i pozorno balansiranje posljedica porasta stopa trošarina po makroekonomski i socijalni sustav u BiH. Imajući u vidu, s jedne strane, da se BiH nalazi u vremenskom tjesnacu kada su u pitanju europske integracije, a s druge strane poučeni lošim planiranjem dinamike otvaranja poglavila „Oporezivanje“ iz *Acquis-a* u Hrvatskoj, potrebno je da BiH započne sa procesom harmonizacije sa standardima u EU već sada.

U ovom broju nastavljamo sa analizom geneze i prijedloga poboljšanja sustava oporezivanja cigareta u EU, efekata procesa harmonizacije u odabranim članicama, sa osvrtom na sadašnje stanje oporezivanja trošarinom u BiH.

U skladu sa dinamikom prikupljanja podataka od izvještajnih jedinica u prilici smo da objavimo konsolidirani izvještaj za deset mjeseci 2008.g. koji uključuje izvršenje proračuna BH institucija, proračuna Federacije BiH, Republike Srpske, Distrikta Brčko i županija za pomenuto razdoblje.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

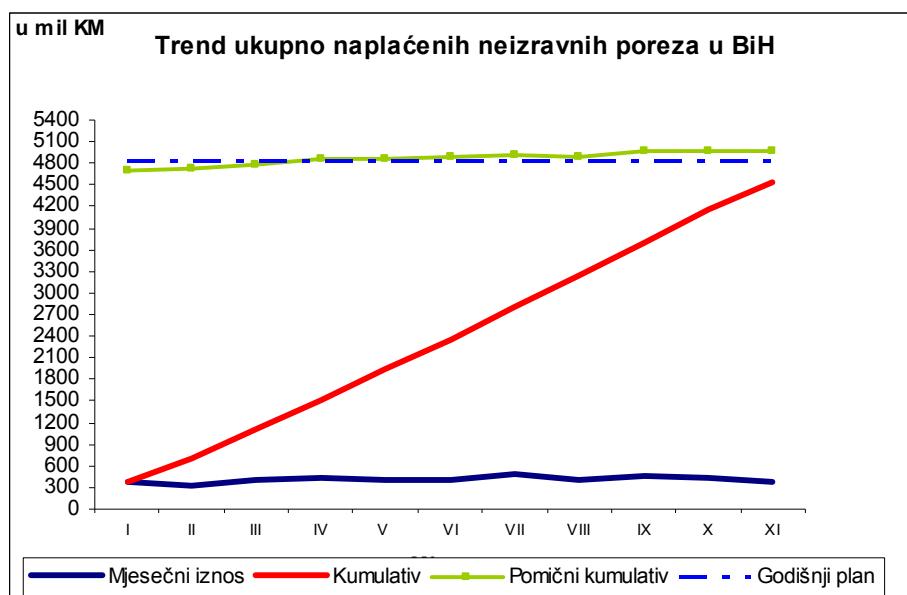
Naplata neizravnih poreza: I-XI 2008. godine	2
Suvremenim razvitak politike oporezivanja cigareta u EU	5
Novi porezni propisi u Republici Srpskoj	14
Konsolidirani izvještaji	15

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT suRADnik
prijevod : Edin Smailhodžić

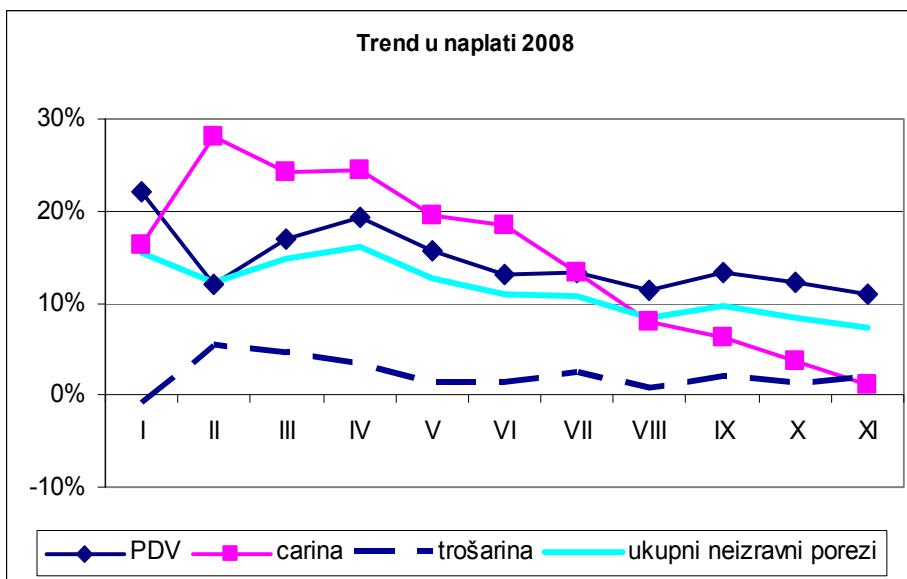
Naplata neizravnih poreza: siječanj – studeni 2008.g.

(pripremila: dr. sc. Dinka Antić)

Za jedanaest mjeseci 2008.g. Uprava za neizravno oporezivanje je naplatila ukupno 4,536 mlrd KM neizravnih poreza u neto iznosu po odbitku povrata PDV-a i ostalih neizravnih poreza ili 7,40% više nego u istom razdoblju 2007.godine. UNO je naplatila i dodatnih 21,330 mil KM koji su ostali neusklađeni na dan 30.11.2008.g.¹ Plan naplate neizravnih poreza za deset mjeseci je izvršen 94% (Grafikon 1).

Grafikon 1

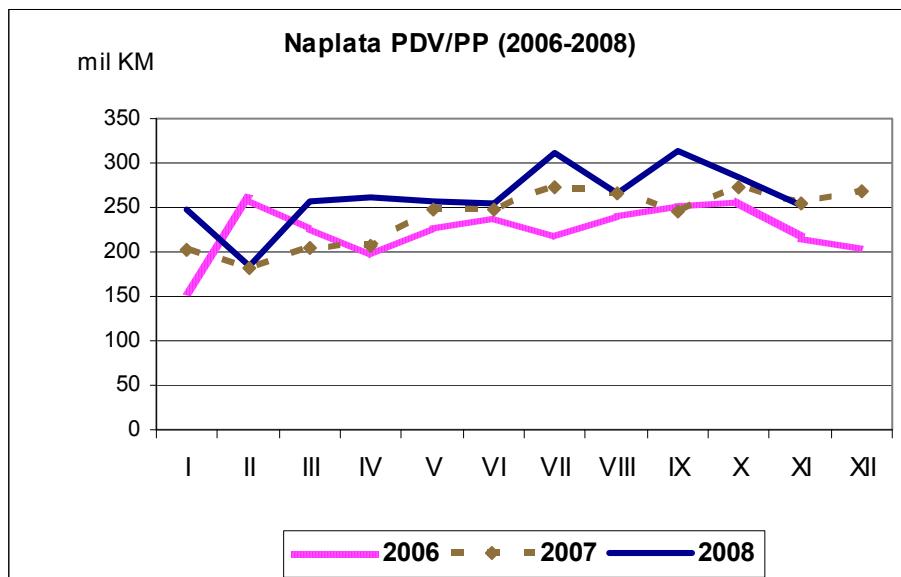

Grafikon 2

¹ Neusklađeni prihodi podrazumijevaju prihode kod kojih ne mogu dovesti u vezu analitika uplata (jedinstveni račun) i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sustava UNO (PDV, carine, trošarine).

U razdoblju od jedanaest mjeseci 2008.g. zabilježen je rast naplate svih vrsta neizravnih poreza, promatrano u odnosu na isto razdoblje u 2007.g. zahvaljujući kretanjima u prvom polugodištu. Međutim, promatrajući kretanje kumulativa naplaćenih prihoda evidentan je silazni trend u naplati svih vrsta neizravnih poreza u drugom polugodištu (Grafikon 2).

Naplata PDV-a je ostvarena na razini naplate u studenom 2007.g. To je signal da se financijski problemi koji su ugrozili poslovanje kompanija u drugim zemljama i doveli do svjetske recesije u četvrtom kvartalu 2008.g. polako prenose i na domaće tržište (Grafikon 3).

Grafikon 3

Naplata prihoda od trošarine je u studenom neznatno porasla u odnosu na listopad, prvenstveno zahvaljujući boljoj naplati pristojbi na uvozne duhanske prerađevine. Poredeći kretanje od rujna uočavamo usporavanje u naplati trošarine na derivate nafte, uključujući i putarinu, što predstavlja signal smanjenja potražnje u zemlji.

	I-IX 2008	I-X 2008	I-XI 2008
derivati nafte	2.32%	1.49%	0.93%
duhan	3.26%	2.93%	4.63%
uvozne duhanske prerađevine	7.67%	6.76%	9.09%
domaće duhanske prerađevine	-4.66%	-4.09%	-3.46%
kava	-3.43%	-4.50%	-5.11%
alkohol, pivo, bezalkoholna pića	-3.11%	-3.45%	-3.08%
ukupno trošarine	1.88%	1.30%	1.69%
putarina	1.43%	0.90%	0.54%

***** Nova knjiga *****

“Makroekonomска стабилност и фискални федерализам у Босни и Херцеговини”

autor:

dr.sc. Dinka Antić

šef Odjeljenja za makroekonomsku analizu
UO UIO

recenzenti:

prof. dr. Rajko Tomaš
redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci

prof. dr. Boško Živković
redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

nakladnik:

FIRCON d.o.o., Mostar

350 stranica
250x210 mm, tvrdi uvez

Narudžbe:

FIRCON d.o.o.
Kneza Višeslava 77a
88000 Mostar
tel/fax: 036/333-065
e-mail: rif-hb@tel.net.ba
www.fircon.biz

Informacije o knjizi:

tel/fax: 051/335-350
e-mail: dinka.antic@uino.gov.ba

Suvremenih razvitak politike oporezivanja cigareta u EU

(pripremio: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

UVOD

Diskusija o arhitekturi poreznog sustava Europe, koja je dodatno potaknuta davne 1985. godine rezultirajući objavom Bijele knjige o uspostavljanju jedinstvenog europskog tržišta, traje i danas. Radi se o prvoj prijedlogu **Europske Komisije** o punoj harmonizaciji trošarinskih obveza na prerađeni duhan. Uprkos tome, **Europsko vijeće** je ipak odlučilo da **ne usvoji ovaj pristup** i tako je harmonizacija primjenjena samo na strukturu oporezivanja i minimalne stope.

Europska komisija objavila je do sada nekoliko izvještaja, od kojih je nama interesantan treći po redu. Ovaj izvještaj, predstavljen u ožujku 2001. godine, bio je praćen prijedlogom Direktive koja je u sebi sadržavala značajne izmjene. Za cigarete, Komisija je predložila minimalnu trošarinu od 70 EUR na 1000 cigareta, i to dodatno na postojeći minimum od **57%** kako bi osigurali uravnoteženje poreznih obveza između zemalja članica. Prijedlog Komisije sadrži i oporezivanje fino rezanog duhana koji bi bio u ravnini sa cigaretama kako bi se unaprijedila tržišna konkurenca. Prijedlog je usvojilo Vijeće kao Direktivu **2002/10/EC**. Međutim, Vijeće se usuglasilo oko **64 EUR** kao minimalne obveze, i nije podržalo izjednačavanje oporezivanja cigareta i fino rezanog duhana.

POTROŠNJA CIGARETA U EU ZA RAZDOBLJE 2002 – 2004

Kako bi stekla uvid u djelotvornost poduzetih mjera i funkcioniranje tržišta cigareta uopće, Europska komisija izradila je studiju koja se odnosi na potrošnju cigareta za razdoblje 2002. – 2004. godina. Dolje navodimo neke od bitnih zaključaka koji proizilaze iz studije:

- od 2002. do 2004. ponderirani prosjek **količine cigareta** stavljениh u promet u EU-25 **opao je za 10%**. Ovo je posljedica smanjenja potrošnje, povećanog izbjegavanja plaćanja obveza i preusmjeravanja potrošnje prema drugim duhanskim prerađevinama. U toku istog razdoblja **prosječna vrijednost TIRSP-a** (maloprodajna cijena cigareta koja uključuje sve poreze) **porasla je za 12%**.
- Ukupno **izbjegavanje plaćanja obveza u 2004.** procijenjeno je na blizu **13%** ukupnog tržišta duhana u EU-25, od čega 4%-5% spada u legalno izbjegavanje dok 8%-9% u ilegalno. Tržišni udjeli vrijednosti izbjegavanja plaćanja obveza naglo su porastao, u nekim zemljama čak i preko 5%.
- U mnogim zemljama članicama, fino rezani duhan je `profitirao` od povećanja cijena cigareta, što je učinilo cjenovni jaz između duhanskih prerađevina širim. Količina potrošenog fino rezanog duhana porasla je za 20% u promatranom razdoblju. U 2004., prosječna vrijednost TIRSP cigareta bio je 2.37 puta veći od prosječnog TIRSP rezanog duhana.
- Tržišno učešće jeftinjih cigareta je poraslo u većini zemalja članica u toku promatranog razdoblja, što je uzrokovalo manje prihoda za proračun. Kombinacija obje minimalne stope trošarinskih obveza i forsiranje specifične trošarske obveze u odnosu na proporcionalnu čini se kao efikasan način djelovanja na problem povećane potrošnje jeftinjih cigareta.
- **Prosječna cijena cigareta** prije oporezivanja u **EU** je **28.61% od TIRSP**. Takođe, značajno je i to da cijena prije oporezivanja varira od 15 eura do 75 eura na 1000 komada između zemalja članica.
- Što se tiče strukture trošarske obveze na cigarete, ova studija naglašava pitanje poželjnosti zadržavanja koncepta `njajpopularnije cjenovne kategorije` kao referentne tačke koju EU zahtijeva prilikom izračuna trošarske obveze. Odbacivanje koncepta MPPC kao referentne tačke značilo bi da se minimalne obveze EU primjenjuju na sve cigarete.
- Što se tiče **10 novih zemalja** članica EU, ukupna **količina cigareta** stavljene u promet **opala je za 7%**. S druge strane, **iznos prikupljenih obveza povećao se za 17% za razdoblje 2002 – 2004**. Ovo je posljedica usklađivanja visine i strukture trošarskih obveza sa

zahtjevima EU, što je rezultiralo **prosječnim povećanjem TIRSP od 23%**. Isto tako, treba primjetiti da nove zemlje članice kojima je dano tranzicijsko razdoblje imaju dug put da prijeđu kako bi dostigli standarde EU u smislu minimalnih trošarinskih obveza, i da su u nekim novim zemljama članicama cigarete još uvijek relativno jeftine mjereno lokalnom kupovnom moći. Dodatno, nezakonito izbjegavanje plaćanja poreza ima tendenciju porasta zahvaljujući sve širem rasponu cijena između zemalja što čini krijumčarenje i šverc više profitabilnim.

- Konačno, dva scenarija mogućih izmjena legislative Europske komisije bila su analizirana; s jedne strane izmjena minimalnih stopa trošarinskih obveza i, s druge strane, izmjena njihove strukture. *Povećanje specifične trošarinske obveze od 10% kao i scenarij da se sve obveze konvertiraju u specifičnu obvezu uzrokovalo bi suženje cjenovnih razlika u EU za prosječno 2.5% i 50% respektivno. Određivanje specifične trošarinske obveze na 50% ukupne trošarinske obveze dovelo bi do suženja cjenovnog jaza za 45% u onim zemljama članicama koje favoriziraju ad valorem trošarinsku obvezu kao i širenje cjenovnog jaza između 20% i 60% u zemljama članicama koje favorizuju specifičnu trošarinsku obvezu.*

OPIS STRUKTURE TROŠARINSKE OBVEZE NA DUHANSKE PROIZVODE

Minimalna trošarinska obveza od 60 EUR na 1000 cigareta (samo MPPC)

Direktiva Vijeća 92/79/EEC kaže da svaka zemlja članica treba primijeniti ukupnu minimalnu trošarinsku obvezu koja ne bi smjela biti manja od 60 EUR (**64 EUR od 01.07.2006.**) na 1000 cigareta na MPPC. Specifična trošarinska obveza garantira prihod neovisan od cjenovne strategije industrije. Do konca 2004. godine, sve zemlje članice uz Maltu i Cipar dostigle su minimum od 60 EUR na 1000 cigareta.

Minimalna trošarinska obveza na 1000 cigareta (cjenovne kategorije niže od MPPC)

Direktiva Vijeća 95/59/EC kaže da zemlje članice mogu da odrede trošarinsku obvezu na cigarete koje imaju prodajnu cijenu nižu od MPPC tako da trošarinska obveza ne prelazi količinu trošarinske obveze određene na MPPC. Iako ova trošarinska obveza može biti okarakterizirana kao specifična komponenta, njen izračun ovisi od MPPC i zbog toga može ovisiti od cjenovne strategije industrije. Do konca 2004. godine, 15 zemalja članica predstavilo je minimalnu trošarinsku obvezu u toku razdoblja 2002-2004.

Minimalno pravilo 57% od TIRSP

Direktiva Vijeća 92/79/EEC kaže da svaka zemlja članica treba primijeniti ukupnu minimalnu trošarinsku obvezu, i to tako da minimum bude postavljen na 57% od TIRSP. Dalje, zemlje članice koje odrede minimalnu trošarinsku obvezu od najmanje 95 EUR na 1000 cigareta za cigarete iz MPPC razreda ne moraju da ispunjavaju zahtjev od 57% (trenutno Švedska i Danska).

KOLIČINE STAVLJENE U PROMET I PRIKUPLJENI POREZI

Ponderirani TIRSP

Ponderirani TIRSP u EU izražen u eurima **porastao** je za **12%** (uzevši u obzir fluktuacije deviznog kursa) u razdoblju 2002 – 2004. Samo u **EU-15** ponderirani TIRSP porastao je za **9%**. Ponderirani TIRSP u **novim zemljama članicama** porastao je za **23%**.

Faktori koji utiču na kretanje ponderiranog TIRSP-a

S jedne strane činjenica da je došlo do smanjenja ili blagog povećanja (do 10%) vrijednosti ponderiranog TIRSP-a u određenim zemljama članicama može se pripisati smanjenju stope trošarinskih obveza (Danska), zadržavanju stope trošarinskih obveza (Švedska i Finska), minornom povećanju stope trošarinskih obveza (Austrija, Češka, Grčka, Portugal itd.) ili

predstavljanju jeftinih brendova ili značajnom povećanju tržišnog učešća jeftinih brendova (Danska, Finska, Grčka).

S druge strane činjenica da je došlo do naglog povećanja vrijednosti ponderiranog TIRSP-a izraženog u nacionalnoj valuti pripisujemo velikom povećanju trošarinske obveze (Estonija, Francuska, Mađarska, Slovačka, Slovenija itd.).

Ponderirani prosjek ukupne količine cigareta stavljenih u promet

Ponderirani prosjek ukupne količine cigareta stavljenih u promet u EU **smanjio** se za **10%** između 2002. i 2004. godine, s tim da je u **EU-15** ovaj pokazatelj se smanjio za **11%** dok je u **novim zemljama članicama** se **smanjio** za **7%**.

Faktori koji utiču na ponderirane količine

Pokazatelji pokazuju sporo ali konstantno smanjenje potrošnje cigareta na EU razini. Isto tako u mnogim zemljama došlo je do spektakularnog porasta ili smanjenja potrošnje od preko 20%. S jedne strane, činjenica da je do povećanja količina u pojedinim zemljama pripisujemo padom ili nultim rastom stopa trošarinskih obveza, i uvođenjem jeftinih brendova na tržište kao i čvrstim rastom stopa trošarinskim obveza stimulirajući prekograničnu trgovinu (Luksemburg).

S druge strane, činjenica da je došlo do smanjenja količina u određenom broju zemalja članica pripisujemo velikom povećanju trošarinskih obveza, povećanju stopa trošarinskih obveza uz odveć visok TIRSP.

Ponderirani prosjek prikupljenih ukupnih obveza

Ponderirani prosjek prikupljenih ukupnih obveza u EU porastao je za 1% između 2002. i 2004. godine; dok je na razini EU-15 ostao nepromijenjen, u novim zemljama članicama porastao je za 17%.

Slijedi da, bez obzira na pad obima prikupljene trošarinske obveze, većina zemalja članica **nisu se suočile sa manjim prihodima** od ovih poreza tijekom 2002 – 2004.

Faktori koji utječu na ponderiranu prikupljenu poreznu obvezu

Iz gore navedenih kauzalnih odnosa, slijedi da povećanje porezne obveze ne znači nužno i veći prihod po tom osnovu (Njemačka, Mađarska, Irska i UK). U svakom slučaju, zemlje članice koje određuju više porezne stope sa ciljem smanjenja potrošnje duhana trebaju anticipirati smanjen porezni prihod.

CIJENA PRIJE OPOREZIVANJA I UKUPNO POREZNO OPTEREĆENJE

Prosječno ukupno porezno opterećenje u EU je 71.39% u odnosu na TIRSP. Francuska ima najviše porezno opterećenje među zemljama članicama koje dostiže 80.39% u odnosu na TIRSP zahvaljujući činjenici što je ukupno trošarinsko opterećenje određeno u 2004. godini kao 64% od TIRSP.

Poredeći kupovnu moć u svakoj zemlji članici sa prosječnim TIRSP-om pokazuje u kojoj su zemlji članici cigarete relativno skuplje a u kojoj su relativno jeftinije. Postoje značajne razlike između zemalja članica. Posebno u novim zemljama članicama cigarete su relativno jeftinije mjereno lokalnom kupovnom snagom. Ovo ostavlja prostor za povećanje TIRSP preko trošarinskih obveza.

„NAJPOPULARNIJE CJENOVNE KATEGORIJE“ (MPPC²)

MPPC stoji za cjenovnu kategoriju koja se najviše traži prema podacima koji se kompiliraju na početku svake godine. MPPC je referentna tačka za zemlje članice da odrede da li ispunjavaju zahtjeve EV u smislu minimalne trošarinske obveze bazirane na MPPC. MPPC je dobio mnogo kritika tijekom vremena i urađeni su brojni prijedlozi kako bi se napustio ovaj koncept:

- Prosječno **tržišno učešće MPPC u 2004.** bilo je samo **36%**. Napominjemo da je ono opalo za 2% u toku 2002 – 2004
- Kada je rađena pomenuta studija, bilo je jasno da zemlje članice računaju MPPC različito
- MPPC može da fluktuiru tokom godine zbog promjena sastava poreza, strukture cijena, eksternih komponenti itd.
- U nekim zemljama članicama MPPC spada među jeftinije cigarete dok u drugima pripada grupi skupljih cigareta
- Primjetno je da u većini slučajeva MPPC i ponderirani TIRSP pripadaju istom cjenovnom razredu, iako nekada postoje značajne razlike
- U nekim novim zemljama članicama MPPC je zamijenjen (Poljska 2004) ili ima veoma mali tržišni udio (Slovačka 14%) što čini korištenje MPPC kao referentne tačke nedovoljno reprezentativnim. Čak šta više, u nekim zemljama članicama (Estonija, Poljska, Slovačka) MPPC se suočava sa rapidno rastućim tržišnim učešćem jeftinih cigareta. Odatle slijedi da politika trošarinskih obveza zemalja članica, koja se prvenstveno bazira na MPPC, može zavisiti od cjenovne strategije industrije.

Posljedično, mora se postaviti pitanje da li je poželjno da se zadrži koncept MPPC kao referentna tačka za određivanje minimalnih zahtjeva EV u pogledu trošarinskih obveza. Dalje, ako je odluka da se zadrži MPPC, jasna definicija treba biti dana kako bi osigurali uniformnu primjenu u svim zemljama članicama. Odbacivanje koncepta MPPC kao referentne tačke značilo bi da se minimalne obveze EU primjenjuju na sve cigarete.

PRIJEDLOG IZMJENA SUSTAVA OPOREZIVANJA DUHANSKIH PROIZVODA

Europska komisija prezentirala je polovicom 2008.g. Izvještaj i izmjene postojećih direktiva EU koje se odnose na trošarinu na duhan. Nacrt izmjena predviđa **postepeno uvećanje minimalnog opterećenja** na cigarete i fino rezani duhan do **2014**. Takođe, nadograđuju se definicije različitih vrsta duhanskih proizvoda kako bi se otklonile nedorečenosti koje omogućavaju da određene cigarete ili fino rezani duhan budu predstavljeni kao cigare, cigarilosili ili duhan za lulu i kao takvi budu oporezovani nižom stopom. Ovaj prijedlog smanjiće razlike poreznih stopa između zemalja članica i pomoćiće rješavanju problema krijumčarenja unutar EU. Učiniće pravila oporezivanja transparentnijim, ostavljajući manevarski prostor proizvođačima, dajući fleksibilnost zemljama članicama da odrede minimalan porez. Isto tako, jedan od ciljeva ove Direktive je i smanjenja potrošnje duhana za 10% tokom narednih 5 godina.

Ciljevi ove politike su sljedeći:

- Osigurati nesmetano funkcioniranje jedinstvenog tržišta, smanjiti razlike cijena duhanskih proizvoda i osigurati stabilnost proračunskih resursa za zemlje članice,
- Doprinijeti ciljevima Zajednice stvarajući visoku razinu zdravstvene zaštite,
- Modernizirati postojeća rješenja i stvoriti izjednačene uvjete za proizvođače, uvoznike i trgovce,
- Dati više slobode zemljama članicama za određivanje minimalnog poreza.

Trošarinske obveze na cigarete moraju ispuniti sljedeće uvjete:

- Moraju **uključiti proporcionalnu komponentu** izračunatu na bazi maksimalne maloprodajne cijene, i **specifičnu komponentu** obračunate na svaku jedinicu proizvoda

² engl. *most popular price category*

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

- Moraju iznositi najmanje 57% maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, i najmanje 64 EUR na 1000 cigareta za cigarete koje pripadaju MPPC kategoriji
- Specifična komponenta trošarinske obveze ne smije predstavljati manje od 5% ili više od 55% iznosa ukupnog poreznog opterećenja na cigarete koje pripadaju MPPC kategoriji
- Dodatno, zemlje članice mogu propisati minimalnu trošarinu, ali ova ne može biti veća od 100% ukupne trošarine na MPPC kategoriju

Isto tako, prisutno je mnogo derogacija i tranzicionog razdoblja:

- Zemlje članice koje su propisale trošarinsku obvezu od najmanje 101 euro na 1000 cigareta za cigarete koje pripadaju MPPC, ne moraju da zadovolje 57% pravilo. Ova „obilazna klauzula“ potrebna je da osigura da zemlje članice sa višim nametima ne moraju konstantno da dižu cijene kako bi ispoštivali `57%` pravilo
- U okviru Akta pristupanja, velikom broju zemalja članica dane su olakšice u smislu derogiranja postojećih pravila i duljine tranzicijskog razdoblja

Prijedlog Komisije sadrži dva glavna elementa:

- U namjeri da unaprijedi transparentnost uređenja ove oblasti i da izjednači uvjete igre u sektoru duhana, MPPC kategorija treba biti zamijenjena sa ponderiranim prosječnom cijenom – WAP³, kao referentna tačka za EU minimalne zahtjeve. Sa namjerom da se naglase zdravstveni ciljevi, trebaju biti kombinirani sa monetarnim minimumom primjenljivim na sve cigarete
- Iz kuta zdravstvene zaštite, porast minimalne obveze kroz narednih 5 godina na 90 eura na sve cigarete i 63% na WAP bi vjerovatno doprinijelo smanjenju potražnje za 10%. Dodatno, Komisija predlaže da se da više slobode (fleksibilnosti) zemljama članicama da poprave strukturu trošarinskih obveza kako one to žele

Ovaj prijedlog doprinoće stvaranju višeg razine zdravstvene zaštite na nekoliko načina:

- Povećaće poreze na cigarete i smanjiti potrošnju cigareta; cilj prijedloga je da smanji potrošnju cigareta za 10% kroz 5 godina
- Olakšće zemljama članicama utvrđivanje minimalne cjenovne razine za cigarete i da se posebno bave najjeftinijim cigaretama na tržištu
- Predviđa se povećanje poreza na ostale duhanske proizvode koji su zamjena za cigarete; na ovaj način se izbjegava supstitucija cigareta drugim proizvodima koji su podjednako štetni po zdravlje.

Ovaj prijedlog takođe doprinosi konvergenciji cijena cigareta između zemalja članica. Povećanje minimalnih obveza na 90 eura na sve cigarete i 63% na WAP smanjiće jaz između najjeftinijih i najskupljih cigareta u EU.

Procijenjeni rezultat ovog prijedloga na cijene i potražnju za cigaretama u svih 27 zemalja članica predstavljamo u nastavku. Ako promatramo procjenu uticaja koji se bazira na pokazateljima iz 2006, izravan rezultat ovog prijedloga biće kako slijedi (prepostavljajući da su sve zemlje članice dostigle minimalne razine uključujući i one kojima je dat tranzicioni razdoblje do 2009):

Povećanje cijene - smanjenje potražnje:

- Latvija (28.9% - 12.4%),
Litvanija (32.9% - 14.1%),
Slovačka (35.8% - 15.4%)

Najveće povećanje cijena - najveće smanjenje potražnje:

- Poljska – 46.8% - 20.1%
Bugarska – 36.0% - 15.5%

³ engl. weighted average price

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Kombinacija od 90 eura na sve cigarete i 63% na WAP vjerovatno bi značilo prosječno smanjenje potražnje za 10% u 22 zemlje članice. Sa ciljem povećanja fleksibilnosti u strukturi trošarinskih obveza Komisija predlaže da se proširi interval sa 5-55% na 10-75% ukupnog poreznog opterećenja.

Tablica 1: Uporedni pregled strukture trošarinskih pristojbi

	Bugarska	Italija
Specifična trošarina (1000 komada) - EUR	18.92	6.58
kao % od TIRSP	29.89%	3.76%
kao % od ukupnih poreza (specifični + ad valorem + PDV)	36.65%	5.00%
Ad Valorem trošarina (kao % od TIRSP)	35.00%	54.74%
PDV % (kao % od TIRSP)	16.67%	16.67%
Ad Valorem trošarina + PDV (kao % od TIRSP)	51.67%	71.41%
Ukupan porez (uključujući PDV) (kao % od TIRSP)	81.56%	75.17%
MPPC na 1000 cigareta	63.29	175
Trošarska obveza (EUR na 1000 cigareta)	41.07	102.38
Minimalna trošarska obveza prema Članu 16(5) Dir. 95/59 EUR/1000 cigareta		102.38
Ukupna minimalna trošarska obveza kao % od TIRSP (specifična + ad valorem + bez PDVa)	64.89%	58.50%

Cigaretе u poreznom sustavu Republike Slovenije

Carinska stopa iznosi 57,6% na vrijednost cigareta koje se uvoze. PDV je 20%. Svakih 6 mjeseci Vlada Republike Slovenije donosi akt (Uredbu) o određivanju trošarine na cigarete. Trošarina na cigarete određuje se na osnovu maloprodajne cijene i najbolje prodajnog cjenovnog razreda. Dva puta godišnje donosi se Uredba o visini specifične i proporcionalne trošarine kao i o najbolje prodajnom razredu cigareta na koji se odnose odredbe europskih direktiva. Na dan 01.01.2007. maloprodajna cijena cigareta iz najbolje prodajnog cjenovnog razreda godine iznosila je 2 eura za kutiju od 20 cigareta, specifična trošarina iznosila je 15,0576 eura na 1000 cigareta, a proporcionalna trošarina se plaćala po stopi od 43,4732% maloprodajne cijene kutije cigareta. Za cigarete čija je maloprodajna cijena 1,73 eura ili manja, plaćala se trošarina u visini 52,7365 eura na 1000 cigareta. Na dan 01.07.2007. maloprodajna cijena iz najbolje prodajnog razreda iznosila je 2,20 eura za kutiju od 20 cigareta, specifična trošarina sada iznosi 16,4667 eura dok proporcionalna iznosi 43,2121%. Za cigarete od 1,90 eura i niže, primjenjuje se trošarina od 57,60 eura.

Tablica 2: Struktura cijene uvoznih cigareta u Republiku Sloveniju

Cijena euro	PDV	Specifična trošarina	Ad valorem trošarina	Ukupno trošarina	Carinska vrijednost	Carina
2.50	0.41666	0.32933	1.08030	1.41	0.42725	0.24609
	16.67%	13.17%	43.21%	56.39%	17.09%	9.84%
2.20	0.36666	0.32933	0.95066	1.28	0.35111	0.20222
	16.67%	14.97%	43.21%	58.18%	15.96%	9.19%
1.90	0.31666	1.152	0	1.152	0.27369	0.15765
	16.67%	60.63%	0%	60.63%	14.40%	8.30%
1.70	0.28333	1.152	0	1.152	0.16794	0.09673
	16.67%	67.76%	0%	67.76%	9.88%	5.69%

Uz pomoć racio analize dolazimo do nekoliko važnih zaključaka; u gornjem dijelu tabele maloprodajna cijena cigareta iz cjenovnog razreda 2.50 EUR veća je za 14% u odnosu na cigarete iz cjenovnog razreda 2.20 EUR dok je veličina `trading element`⁴ iz višeg cjenovnog razreda veća

⁴ `Trading element` je dio maloprodajne cijene cigareta iz kojeg se pokrivaju svi troškovi interne ekonomije kao i marža tj. dobit proizvođača/trgovca.

za 22% u odnosu na niži. Situacija u donjem dijelu tabele je još drastičnija. Dok je maloprodajna cijena iz cjenovnog razreda 1.90 EUR veća za 12% u odnosu na cigarete iz cjenovnog razreda 1.70 EUR, istovremeno `trading element` je veći za 63%.

Cigarete u poreznom sustavu Republike Irske

Porezne obveze na cigarete u iznosu od 99% plaćaju tri domaća prerađivača. Porezna obveza na cigarete sastoji se od specifične i proporcionalne komponente. U Irskoj se određuje specifična komponenta što je moguće više i na cigarete iznosi 108.19 EUR, dok proporcionalna iznosi 18.73%. Istovremeno, specifična komponenta ne smije biti manja od 5% niti veća od 55% ukupnog poreznog opterećenja. Gore navedeno čini da učešće porezne obveze opada sa rastom cijena, vodi ka relativno manjim cjenovnim razlikama i čini prihode od ove vrste poreza relativno stabilnim.

Tablica 3: Pregled strukture cijene cigareta iz dva cjenovna razreda u Irskoj

Cijena	PDV	Specifična trošarina	Ad valorem trošarina	Trading element
4.56	0.79	2.16	0.85	0.76
	21%	47.37%	18.73%	16.67%
5.21	0.90	2.16	0.98	1.17
	21%	41.46%	18.73%	22.46%

Koristeći racio analazu, dolazimo do podataka da je maloprodajna cijena iz višeg cjenovnog razreda veća za 14% dok je `trading element` veći za 54%.

Tablica 4: Pregled vrijednosti specifične komponente po zemljama

Zemlja	Vrijednost specifične komponente
Irska	54.52
Velika Britanija	54.13
Portugal	51.43
Njemačka	48.83
Austrija	19.50
Švedska	15.27
Grčka	5.00
Francuska	5.00
Prosječna vrijednost	26.93

Iz gornje tabele vidimo da Irska, UK, Portugal i Njemačka preferiraju visoke vrijednosti specifične komponente dok Grčka i Francuska spadaju u grupu zemalja sa najnižom specifičnom komponentom.

Tablica 5: Pregled poreznog opterećenja u odnosu na MPPC po zemljama

Zemlja	MPPC	Ukupna trošarina
Velika Britanija	7.01	4.60
Irska	5.16	3.13
Danska	4.03	2.49
Švedska	3.85	1.92
Finska	4.00	2.30
Francuska	3.85	1.92
Njemačka	3.60	2.12
Austrija	2.82	1.60
Grčka	2.69	1.51
Italija	2.08	1.61
Španija	1.95	1.22
Prosječek	3.30	1.98

Cigaretе u poreznom sustavу Bosne i Hercegovine

Prema važećem zakonu⁵ koji regulira trošarine na duhan i duhanske prerađevine u Bosni i Hercegovini, porezna osnovica određena je maloprodajnom cijenom u koju nije uračunat porez na dodatu vrijednost. Na promet duhanskih prerađevina, trošarina se plaća po stopi od 49% na osnovicu utvrđenu u skladu sa zakonskim odredbama. Preračunata stopa trošarina iznosi 41.88% na maloprodajnu cijenu u koji je uračunat porez na dodatu vrijednost. Carinska stopa na uvezene cigarete je 15% na utvrđenu carinsku vrijednost. Od 01.01.2009. carinska stopa na cigarete iz EU biće 12%, na zemlje CEFTA-e 0% osim Albanije gdje se zadržava stopa od 15%, dok sa Turskom carinska stopa biće 0%.

Tablica 6: Struktura cijena uvoznih i domaćih cigareta u BiH do 2009. (carina 15%)

Cijena KM	PDV	Specifična trošarina	Ad valorem trošarina	Ukupno trošarina	Carinska vrijednost	Carina
3.10	0.45043	0	1.29829	1.29829	1.17503	0.17625
	14.53%	0%	41.88%	41.88%	37.91%	5.69%
2.00	0.29059	0	0.83760	0.83760	0.75810	0.11371
	14.53%	0%	41.88%	41.88%	37.91%	5.69%
1.70	0.24700	0	0.71196	0.71196		0.74104
	14.53%	0%	41.88%	41.88%		43.59%
1.20	0.17436	0	0.50256	0.50256		0.52308
	14.53%	0%	41.88%	41.88%		43.59%

Podsjećamo da je do stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju efektivna carinska stopa na cigarete bila 16%. To znači da su proizvođači tj. distributeri dobili mnogo više `manevarskog` prostora za veoma kratko vrijeme. Upravo zahvaljujući ovakvom tretmanu duhanskih proizvoda dana im je mogućnost apsorbovanja svih šokova koji su dolazili iz vanjskog okruženja u zadnje vrijeme, i da pri tome nisu mijenjali cijene proizvoda. Iz gornjih tablica vidimo da u slučaju cigareta iz cjenovnog razreda 3.10 KM to znači oko 3% dok za cigarete iz cjenovnog razreda 2.00 KM to iznosi `kolosalnih` 15%.

Tablica 7: Struktura cijena uvoznih cigareta u BiH od 01/2009 (EU 12%, CEFTA 0%)

Cijena KM	PDV	Specifična trošarina	Ad valorem trošarina	Ukupno trošarina	Carinska vrijednost	Carina
3.10 ⁶	0.45043	0	1.29829	1.29829	1.20650	0.14478
	14.53%	0%	41.88%	41.88%	38.92%	4.67%
2.00 ⁷	0.29059	0	0.83760	0.83760		0.87181
	14.53%	0%	41.88%	41.88%		43.59%

U BiH cigarete koje se najviše traže pripadaju cjenovnom razredu **1.20 KM**. Njihovo tržišno učešće iznosi **25.8%**. Iza njih slijede cigarete iz cjenovnog razreda 2.00 KM koje već danas imaju isti tretman kao i domaće cigarete iz cjenovnog razreda 1.20 KM. Ukoliko se usvoji postojeći Nacrt Zakona o trošarinama koji podrazumijeva uvođenje specifične komponente trošarinske obveze, na taj način će se smanjiti trenutni jaz između maloprodajnih cijena koji iznosi 66.7%. Ako tome dodamo i ispoljenu tendenciju povećanja potrošnje cigareta iz viših cjenovnih razreda, možemo zaključiti da će naredno razdoblje za domaće proizvođače biti puno iskušenja. Treba napomenuti da bi eventualno uvođenje diferenciranih stopa trošarine kojima se preferiraju domaći proizvođači u koliziji sa čl. 35 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji zabranjuje bilo kakvu fiskalnu diskriminaciju, a koji glasi: **„Zajednica i BiH suzdržaće se od i ukinuti gdje postoji svaku mjeru ili praksu unutrašnje fiskalne prirode koja uvodi, izravno ili neizravno,**

⁵ Aktuelni Zakon o trošarinama u BiH u primjeni je od 01.01.2005. godine (Sl. glasnik BiH 62/04).

⁶ Pod cigaretama iz cjenovnog razreda 3.10 KM prvenstveno smo imali u vidu cigarete `Marlboro` iz Krakowa, Poljska.

⁷ Pod cigaretama iz cjenovnog razreda 2.00 KM mislimo na cigarete `Ronhil` iz Rovinja, Hrvatska.

diskriminaciju između proizvoda jedne strane i sličnih proizvoda porijeklom s teritorije druge strane"

Zagovaranje prakse određivanja minimalne cijene cigareta kako bi se zaštitili domaći proizvođači od uvoznog dampinga već u nekoliko slučajeva od strane Europske komisije je okvalificirano kao upitanje države u reguliranje tržišnih tokova, gdje položaj na tržištu treba da određuje efikasnost interne ekonomije i preferencije potrošača. O ovom pitanju već se oglasio i Sud pravde EU (*European Court of Justice*) koji je u predmetima protiv nekoliko članica odlučio da nametanje minimalne maloprodajne cijene cigareta nije u skladu sa pravnim sustavom EU jer ograničava slobodu proizvođačima i uvoznicima cigareta da utvrđuju konkurentniju prodajnu cijenu (tj. nižu od nametnute minimalne). Presude Suda predstavljaju zakon, *case law*, i obvezne su za sve članice, a za BiH u ovoj fazi jesu korisne smjernice za sprovođenje procesa harmonizacije stopa trošarina.

Uz sve razumijevanje za težak položaj domaćih prerađivača duhana rješenje nagomilanih problema i ispravljanje devijacija trebalo bi tražiti izvan fiskalnih mjera. Politika trošarina na cigarete, kao i politika trošarina na alkohol, ne može se sagledavati sa aspekta mogućeg „udara na standard na najugroženije kategorije stanovništva“ (što može biti validan argument samo kod trošarina na energente). Naprotiv, više stope trošarine na cigarete u EU upravo se i koriste u cilju destimuliranja konzumiranja cigareta i ublažavanja negativnih socijalnih i zdravstvenih posljedica (pojave ovisnosti i delinkvencije, štetnih posljedica na zdravlje i okolinu što dovodi do rasta izdvajanja iz ionako nedovoljnih fondova zdravstva, i dr.). Ni fiskalni ciljevi kod oporezivanja cigareta nisu više primarni u EU. Iz tog razloga prihodi od trošarina u starim članicama EU, mjereni u odnosu na BDP, dvostruko su manji od prihoda od trošarina u BiH.

Izbor europskog puta nameće BiH poštivanje standarda EU. Stoga, smatramo da izmjena sustava oporezivanja trošarinom u BiH treba biti usklađena sa standardima EU, a ne sa štetnom praksom drugih zemalja.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Vidjeli smo da je prosječna cijena cigareta prije oporezivanja u EU 28.61% od TIRSP. Takođe, vidjeli smo da cijena prije oporezivanja varira od 15 eura do 75 eura na 1000 komada između zemalja članica. U BiH stanje je dosta drugačije. Cijena cigareta prije oporezivanja je oko 40% od TIRSP dok se cijena prije oporezivanja kreće od 10 do 30 EUR. Isto tako ne treba zaboraviti da je MPPC u Irskoj 5.16 EUR, u Njemačkoj 3.60 EUR, u Sloveniji 2.20 EUR dok u BiH iznosi oko 0.61 EUR. Konačno, u osnovi moguća su dva scenarija izmjene postojeće legislative koja se odnosi na cigarete; s jedne strane izmjena minimalnih stopa trošarskih obveza i, s druge strane, izmjena njihove strukture. Prilikom procjene primarnih fiskalnih efekata ne treba zanemariti činjenicu da sa porastom cijene dolazi do smanjenja potrošnje. To nas navodi na zaključak da treba poći od osnovnih ciljeva fiskusa. U posljednje vrijeme kao osnovni cilj EU se ističe zaštita zdravlja. U narednom broju obradit ćemo taj aspekt i time ćemo zaokružiti temu oporezivanja duhana, s posebnim osvrtom na EU.

Novi porezni propisi u Republici Srpskoj

(pripremila: dr. sc. Dinka Antić)

Usklađivanje sa standardima EU i drugim zapadnim zemljama u segmentu izravnih poreza zahtijeva i prelazak sa neto na bruto princip ugovaranja plaće. Pored oporezivanja dohotka, čiji je plaća zasigurno najveći dio, to povlači i redefiniranje stope doprinosa na plaće. Nakon samo dvije godine od njegovog donošenja Republika Srpska je nedavno izmijenila Zakon o porezu na dohodak, kao i Zakon o doprinosima, u kojima je ugrađeno oporezivanje bruto plaće. To je ujedno bila prilika da se ova dva zakona korigiraju i u drugim segmentima. Izmjene ovih zakona stupile su na snagu 1. siječnja 2009.g. Poredjeći sa zakonskim rješenjima u FBiH primjećuje se značajna usklađenost oporezivanja dohotka, osim u visini stope koja je niža u RS. Međutim, za ocjenu ukupnog poreznog opterećenja radne snage potrebno je uzeti u obzir i opterećenost plaća doprinosima. Snižavanje stope dohotka biće kompenzirano manjim povećanjem stope doprinosa koji je donio obračun na bruto plaću. Osim toga, uključivanjem određenih kategorija obveznika biće proširena osnovica za obračun doprinosova, što povećava porezno opterećenje mjereno % BDP.

Izmjene Zakona o porezu na dohodak

Porezna osnovica - Prije usvajanja izmjena Zakona za svaku vrstu dohotka bilo je potrebno izračunati poreznu osnovicu. Izmjenama Zakona porezna osnovica se računa na agregatnoj osnovi, kao razlika između ukupnog oporezivog dohotka i ukupno priznatih odbitaka koji su povezani sa ostvarenjem dohotka.

Opći odbici - Izmjenama se uvodi godišnji osobni odbitak u visini od KM 3,600. Pored toga svaki obveznik može da odbije sljedeće:

- 30% of godišnjeg osobnog odbitka za svakog izdržavanog člana obitelji;
- kamatu plaćenu na stambene kredite;
- plaćeno dragovoljno mirovinsko osiguranje godišnje u visini od KM 1,200.

Izdržavani članovi obitelji su oni čiji godišnji dohodak ne prelazi KM 3,600.

Dohodak od samostalne djelatnosti - Shodno opredjeljenju za bruto princip ugovaranja plaća dohodak od samostalne djelatnosti uključuje bruto plaću i sve ostale naknade primljene od poslodavca. Doprinosi se pri tome odbijaju od dohotka.

Stopa - Odredbama do sada važećeg Zakona o porezu na dohodak bila je propisana skala stope poreza na dohodak od 10% i 15% i neoporezivi prag⁸. Izmjenama Zakona ponovo je vraćena jedinstvena stopa, ali u visini od 8%.

Izmjene Zakona o doprinosima

Opseg obveznika je proširen kako bi obveznom uplatom doprinosova shodno propisima Republike Srpske bili obuhvaćeni i uposlenici institucija BiH sa prebivalištem u RS, vjerski službenici, korisnici mirovina i drugih naknada iz mirovinsko-invalidskog osiguranja, osobe koje primaju naknade za vrijeme nezaposlenosti i dr. Nadalje, izmjenama su uključene i različite kategorije osoba kojima se obvezno uplaćuje mirovinsko i zdravstveno osiguranje ili samo jedno od osiguranja.

U skladu sa novom definicijom plaće socijalni doprinosi se računaju na bruto plaću, koja uključuje neto iznos isplaćen zaposleniku, porez na dohodak i doprinose. Za određene kategorije obveznika osnovica doprinosova se utvrđuje kao procenat prosječne bruto plaće isplaćene u RS u prethodnom mjesecu na bazi podataka Statističkog zavoda RS.

⁸ Više od tome u Biltenu br. 16, studeni 2006.

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Od 1. siječnja 2009. primjenjivaće se sljedeće stope doprinosa:

- za mirovinsko osiguranje 17%
- za zdravstveno osiguranje 11,5%
- za osiguranje od nezaposlenosti 0,7%
- za dječiju zaštitu 1,4%.

Novina je i propisivanje plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje na isplaćene mirovine u visini od 3,75%.

Konsolidirani izvještaji

(pripremila: Mirela Kadić, pomoćnik za istraživački rad)

Tablica 1. (Konsolidirani izvještaji: BiH: entiteti, JR)

Konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode od neizravnih poreza koje prikuplja Uprava za neizravno oporezivanje na Jedinstveni račun,
- transfere sa Jedinstvenog računa UNO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinstvenog računa UNO za financiranje Brčko Distrikta, županija, općina i Direkcija za puteve,
- prihode proračuna Bosne i Hercegovine sa Jedinstvenog računa UNO,
- prihode i rashode proračuna Federacije BiH,
- prihode i rashode proračuna Republike Srpske.

Tablica 2. (Konsolidirani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, županije)

1. Konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode proračuna BiH
- prihode i rashode proračuna Brčko Distrikta
- prihode i rashode proračuna RS
- prihode i rashode proračuna FBiH
- prihode i rashode proračuna županija

2. U izvještaj je uključena amortizacija vanjskog duga

Tablice 3.1.-3.6. (Konsolidirani izvještaji: županije)

1. Konsolidirani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode proračuna županija
- Prihode i rashode proračuna pripadajućih općina

BiH: entiteti i JR, I-XI, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Q1	Q2	Q3	Q4	Ukupno	
1	Tekući Prihodi	411,9	381,9	482,2	490,3	457,4	476,0	559,7	490,6	520,1	502,8	430,2	1276,0	1423,7	1570,4	933,0	5203,0	
11	Porezni prihodi	386,5	354,6	444,9	465,0	437,4	432,8	502,5	441,3	489,5	464,9	409,3	1186,0	1335,3	1433,3	874,2	4828,7	
111	Neizravni porezi (i sredstva sa JR)	370,2	325,0	405,8	424,6	415,1	409,4	479,2	419,2	468,0	442,6	390,4	1101,0	1249,1	1366,3	833,1	4549,5	
	PDV	247,3	183,8	257,3	260,5	256,9	253,7	311,8	266,2	313,2	284,6	252,7	688,5	771,1	891,2	537,3	2888,2	
	PDV na uvoze	149,5	200,9	217,0	234,0	222,7	228,6	246,4	228,2	249,5	250,6	201,8	567,4	685,3	724,1	452,4	2429,1	
	PDV obaveza prema PDV prijavama	128,9	100,4	94,8	100,0	102,4	109,4	124,0	125,1	128,2	127,2	123,0	324,0	311,7	377,2	250,2	1263,2	
	PDV prema automatskom razrezu od stane UNO	0,0	0,0	0,0	0,1		0,0	0,2	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	
	PDV jednokratne uplate	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	0,1	0,1	0,6	0,2	0,5	0,2	1,6	
	Ostalo	1,2	1,1	1,0	1,1	1,9	0,9	1,2	1,1	0,8	1,3	1,2	3,3	3,9	3,1	2,5	12,7	
	Povrat PDV	-32,6	-118,6	-55,7	-74,6	-70,2	-85,3	-60,1	-88,1	-65,7	-94,6	-73,5	-206,9	-230,1	-213,9	-168,1	-819,0	
	Carine	40,8	58,2	62,3	66,8	61,6	60,9	52,1	46,0	53,0	56,9	45,8	161,3	189,3	151,1	102,7	604,4	
	Porez na promet	0,5	1,5	0,9	0,7	1,7	0,9	0,9	1,1	0,6	0,7	0,8	3,0	3,2	2,6	1,6	10,4	
	Trošarina	67,8	66,6	70,0	79,0	77,8	77,7	95,0	87,4	82,3	82,2	74,9	204,3	234,5	264,7	157,1	860,6	
	uvozni pr.	53,9	55,0	57,9	65,9	64,2	64,0	76,9	71,4	68,0	68,7	61,3	166,8	194,2	216,3	130,1	707,4	
	u zemlji	13,9	11,6	12,1	13,1	13,5	13,6	18,1	16,0	14,3	13,5	13,6	37,5	40,2	48,4	27,0	153,2	
	Putarina	12,7	14,4	14,0	16,6	16,2	15,0	18,1	17,4	17,7	16,9	14,7	41,0	47,9	53,3	31,6	173,8	
	Ostalo	1,4	1,4	1,8	1,5	1,6	1,7	1,6	1,4	1,6	1,8	1,7	4,7	4,8	4,6	3,5	17,5	
	Ostali povrati	-0,4	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4	-0,5	-0,2	-1,8	-1,6	-1,1	-0,7	-5,3	
112	Izravni porezi	16,3	29,6	39,1	40,4	22,3	23,3	23,3	22,1	21,5	22,2	18,9	85,0	86,1	66,9	41,1	279,2	
	Porezi na dohodak i dobit	8,0	18,8	26,6	27,4	11,0	10,1	10,1	8,0	8,7	8,9	6,7	53,4	48,5	26,8	15,6	144,3	
	Ostali poreski prihodi	8,3	10,8	12,5	13,1	11,3	13,3	13,3	14,1	12,7	13,3	12,2	31,6	37,7	40,1	25,5	134,8	
12	Neporezni prihodi	24,3	27,1	37,1	24,5	19,8	41,9	56,6	49,9	29,9	36,6	20,6	88,5	86,3	136,4	57,2	368,4	
13	Ostali prihodi				0,1		0,1	0,2	0,0		0,2	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	0,0	0,5
14	Donacije/grantovi	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,0		0,0	0,0	0,1	0,2	0,7	0,0	0,1	1,1	
15	Transferi viših razina	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9	0,6	-0,7	0,6	1,3	0,2	1,2	1,2	0,5	1,4	4,3	

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Q1	Q2	Q3	Q4	Ukupno
2	Tekući Rashodi	305,0	400,2	427,7	490,2	447,9	514,1	506,4	461,8	526,0	499,1	453,2	1133,0	1452,2	1494,3	952,3	5031,7
21	Tekući izdaci	48,5	68,7	85,7	80,4	77,2	99,0	61,6	88,3	91,3	87,7	85,5	202,9	256,6	241,2	173,3	873,9
211	Plaće i naknade	45,2	61,0	68,5	67,1	65,9	86,4	48,0	71,8	72,6	70,9	68,2	174,6	219,4	192,4	139,1	725,5
212	Izdaci za materijal i usluge	3,3	7,7	17,2	13,2	11,3	12,6	13,5	16,5	18,7	16,8	17,3	28,3	37,2	48,7	34,1	148,3
22	Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije	13,7	53,5	64,6	79,5	68,5	95,9	107,6	87,4	104,4	89,6	76,8	131,9	243,9	299,3	166,4	841,5
	Transferi domaćinstvima	10,7	48,5	43,4	56,1	50,3	67,2	58,1	56,1	70,7	56,1	56,7	102,7	173,6	184,9	112,8	574,0
	Tranferi organizacijama/institucijama	0,3	1,2	5,9	5,1	8,9	6,1	11,8	12,3	7,2	3,2	4,0	7,4	20,1	31,4	7,2	66,1
	Subvencije	2,7	3,8	15,2	18,3	9,3	22,6	37,7	19,0	26,4	30,3	16,1	21,8	50,2	83,0	46,4	201,4
23	Plaćanje kamate	0,6	10,1	13,6	5,4	16,2	19,8	0,6	13,5	6,2	6,3	18,0	24,3	41,5	20,3	24,4	110,4
24	Ostali izdaci/potrošnja/transferi	1,9	44,4	25,5	32,1	36,7	37,3	30,2	30,1	35,2	35,9	40,4	71,8	106,1	95,4	76,4	349,7
25	Transferi sa JR	224,3	205,4	219,8	248,2	226,9	239,7	287,6	220,8	266,3	252,7	209,0	649,5	714,9	774,8	461,7	2600,8
	od čega: Budžet BiH	51,6	51,6	61,5	57,6	52,3	54,9	60,2	54,9	57,6	60,2	52,3	164,8	164,8	172,7	112,5	614,8
	od čega: FBiH / županije, općine, Direkcija za ceste	130,8	121,1	117,7	144,6	135,4	141,6	153,5	135,7	158,8	148,2	118,2	369,6	421,5	448,0	266,4	1505,6
	od čega: RS / gradovi, općine, JP "Putevi RS"	30,7	22,7	28,4	33,1	26,5	30,4	57,1	17,0	35,3	30,7	26,5	81,8	89,9	109,5	57,2	338,4
	od čega: Brčko	11,2	10,0	12,1	13,1	12,7	12,8	16,8	13,1	14,7	13,7	11,9	33,3	38,6	44,6	25,5	142,0
27	Transferi županijama, općinama i gradovima	17,2	18,1	18,7	40,2	23,0	25,4	17,6	21,7	22,8	22,8	23,1	54,0	88,5	62,2	46,0	250,7
28	Neto pozajmljivanje*	-1,3		-0,1	4,4	-0,7	-3,0	1,2		-0,1	4,0	0,3	-1,4	0,7	1,1	4,2	4,7
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	4,7	4,7	8,4	13,3	6,5	19,3	16,7	11,3	5,7	19,2	5,8	17,8	39,2	33,6	24,9	115,5
4	Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	102,2	-23,0	46,1	-13,3	3,0	-57,4	36,6	17,5	-11,6	-15,5	-28,7	125,2	-67,7	42,5	-44,2	55,8
5	Neto financiranje**	-0,57	-1,4	-35,2	-9,0	-5,6	-8,2	-2,0	-34,9	-8,3	-9,7	-6,9	-37,2	-22,8	-45,3	-16,6	-121,9

Tablica 1

BiH: država, entiteti, Brčko distrikt I-X, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I-X 2008
1	Prihodi (11+12+13+14)	423.911.258	419.830.532	483.068.613	556.006.439	468.523.715	497.069.484	532.898.590	514.059.080	521.029.842	522.092.096	4.938.489.650
11	Prihodi od poreza	365.884.873	361.235.083	419.722.044	440.198.400	417.019.360	418.060.758	444.367.373	433.309.303	460.788.268	449.509.682	4.210.095.143
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	18.111.809	24.534.333	35.964.793	33.784.658	17.149.409	15.838.074	17.308.939	12.559.922	15.234.533	16.222.075	206.708.545
	Porezi na plaće i radnu snagu	20.074.584	28.816.874	25.692.452	32.049.227	27.338.511	29.409.851	30.867.976	27.982.487	30.074.404	29.885.300	282.191.668
	Porez na imovinu	2.214.127	2.371.659	1.696.239	1.745.895	1.540.358	1.592.552	1.873.806	1.505.809	1.649.514	1.550.199	17.740.157
	Prihodi od neizravnih poreza*	324.480.548	303.963.832	351.223.953	371.079.375	367.318.003	367.878.130	392.409.405	387.890.170	409.485.394	399.205.406	3.674.934.218
	Ostali porezi	1.003.805	1.548.385	5.144.607	1.539.245	3.673.078	3.342.150	1.907.246	3.370.915	4.344.423	2.646.702	28.520.556
12	Neporezni prihodi	56.389.323	56.149.652	61.220.330	54.319.749	41.940.535	76.245.023	85.029.119	74.385.293	54.813.444	66.967.815	627.460.283
13	Tekuće potpore (Grantovi)	1.517.035	2.389.365	2.060.368	61.486.462	9.504.312	2.549.536	3.487.865	6.364.484	5.275.830	5.572.938	100.208.195
14	Ostali prihodi	120.027	56.432	65.872	1.828	59.509	214.167	14.233	0	152.300	41.662	726.029
2	Rashodi (21+22+23)	316.074.784	365.852.430	372.739.333	464.218.454	436.853.931	518.070.659	499.908.497	458.602.586	497.990.409	492.717.858	4.423.028.941
21	Tekući izdaci	315.668.774	363.353.017	369.619.421	455.405.173	433.557.654	515.656.325	494.580.429	455.787.647	499.960.691	484.240.206	4.387.829.338
	Plaće i naknade	173.384.264	176.831.289	177.108.249	192.306.714	189.580.814	218.525.693	195.872.357	192.200.220	205.231.912	206.188.118	1.927.229.630
	od čega: Bruto plaće	148.024.166	150.109.364	150.336.024	160.421.313	158.839.536	175.291.435	151.059.750	165.028.482	171.341.400	172.542.421	1.602.993.891
	od čega: Naknade	25.360.098	26.721.925	26.772.225	31.885.401	30.741.278	43.234.257	44.812.607	27.171.739	33.890.512	33.645.697	324.235.739
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	8.231.021	8.469.281	8.339.164	9.448.301	9.398.233	11.378.568	7.655.969	9.398.724	9.836.974	9.896.750	92.052.983
	Izdaci za materijal i usluge	26.336.520	35.359.678	44.612.437	43.158.361	39.537.837	43.944.017	43.009.376	42.172.832	54.730.886	52.609.600	425.471.545
	Grantovi	103.187.783	128.805.949	133.192.342	204.691.714	178.717.121	221.866.834	247.124.230	198.456.139	223.755.967	208.380.939	1.848.179.018
	Izdaci za kamate i ostale naknade	4.529.186	13.886.820	6.367.230	5.800.083	16.323.649	19.941.213	918.497	13.559.732	6.404.952	7.164.799	94.896.162
22	Ostali rashodi	2.064.457	2.196.423	2.900.735	4.780.059	4.064.912	3.160.173	4.460.097	2.856.302	4.168.081	4.215.442	34.866.679
23	Neto pozajmljivanje*	-1.658.447	302.990	219.176	4.033.222	-768.636	-745.838	867.972	-41.363	-6.138.362	4.262.209	332.923
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	9.660.446	7.610.028	10.375.184	20.352.056	18.223.714	31.868.537	30.889.037	27.919.387	26.031.445	38.333.153	221.262.987
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	98.176.028	46.368.074	99.954.096	71.435.929	13.446.071	-52.869.712	2.101.055	27.537.107	-2.992.012	-8.958.914	294.197.723
5	Neto financiranje**	-11.358.160	-13.075.109	-12.188.258	-8.667.075	-5.715.626	-8.410.429	-2.471.593	-35.081.172	-8.689.676	-9.947.292	-115.604.390

Tablica 2.

Bosansko-podrinjska županija, I-IX, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	I-IX 2008	I-IX 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	2.768.849	2.750.910	3.037.627	3.311.453	5.735.885	3.985.677	5.795.821	3.529.348	3.541.007	34.456.576	31.571.655
11	Prihodi od poreza	2.467.845	2.248.870	2.728.926	2.830.978	2.725.008	2.848.934	3.038.011	2.785.484	2.983.414	24.657.470	22.281.503
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	37.212	65.132	44.962	31.750	51.546	38.941	25.966	64.128	13.595	373.231	311.142
	Porezi na plaće i radnu snagu	160.574	255.134	266.876	314.130	250.979	250.126	281.557	256.668	275.736	2.311.781	1.946.294
	Porez na imovinu	32.174	77.592	51.961	55.401	53.291	71.460	61.718	103.562	41.940	549.101	257.514
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	58.243	64.563	10.764	7.722	26.260	21.794	52.691	7.346	25.910	275.294	307.293
	Prihodi od neizravnih poreza	2.172.347	1.775.526	2.343.046	2.408.667	2.330.852	2.453.168	2.603.354	2.341.641	2.613.797	21.042.397	19.382.614
	Ostali porezi	7.296	10.922	11.317	13.308	12.080	13.445	12.725	12.139	12.436	105.666	76.646
12	Neporezni prihodi	242.861	391.911	238.928	380.340	253.382	509.700	415.748	397.867	222.425	3.053.163	1.810.408
13	Grantovi	19.326	104.955	66.742	96.622	2.754.508	623.844	2.327.001	327.172	326.870	6.647.040	7.381.906
14	Ostali prihodi	38.817	5.174	3.032	3.512	2.986	3.199	15.061	18.825	8.297	98.903	97.838
2	Rashodi (21+22)	2.680.335	2.890.455	3.317.224	3.218.587	3.082.728	3.761.428	3.869.327	3.824.276	3.075.544	29.719.905	24.879.403
21	Tekući izdaci	2.680.335	2.890.977	3.317.663	3.219.507	3.082.812	3.761.866	3.869.807	3.824.839	3.073.322	29.721.128	24.856.468
	Plaće i naknade	1.510.491	1.614.763	1.602.434	1.609.114	1.634.022	1.656.784	1.930.869	1.562.009	1.635.146	14.755.633	11.129.058
	od čega: Bruto plaće	1.295.121	1.377.112	1.342.975	1.340.794	1.371.096	1.350.562	1.330.774	1.339.172	1.381.823	12.129.430	8.788.438
	od čega: Naknade	215.370	237.650	259.460	268.320	262.925	306.222	600.095	222.837	253.324	2.626.203	2.340.620
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	161.773	164.952	166.770	165.738	168.521	177.070	163.737	167.736	169.026	1.505.322	1.071.360
	Izdaci za materijal i usluge	405.810	528.559	524.316	411.936	317.417	310.080	261.763	171.701	332.175	3.263.756	4.097.153
	Grantovi	602.070	580.335	1.022.392	1.031.353	958.553	1.611.663	1.512.014	1.914.545	886.106	10.119.032	8.539.027
	Izdaci za kamate i ostale naknade	191	2.368	1.364	1.366	1.489	1.269	1.424	1.314	24.934	35.719	16.870
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	0	0	386	0	2.810	5.000	0	7.535	25.935	41.666	3.000
22	Neto pozajmljivanje*	0	-522	-438	-920	-83	-438	-480	-563	2.222	-1.223	22.935
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	70.853	55.825	369.530	210.721	69.281	15.057	49.568	48.802	139.459	1.029.096	1.065.785
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	17.660	-195.370	-649.127	-117.855	2.583.875	209.192	1.876.926	-343.730	326.005	3.707.576	5.626.467
5	Neto financiranje**	-8.193	-18.465	-129.110	-12.050	-11.993	-11.770	-43.377	-143.280	-14.650	-392.889	-85.143

Tablica 3.1

Posavska županija, I-XI, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I-XI 2008	I-XI 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	3.490.226	3.075.106	3.170.705	3.190.802	4.655.629	3.414.978	4.422.218	3.785.964	3.661.350	3.487.057	3.008.661	39.362.695	38.636.953
11	Prihodi od poreza	2.599.548	2.249.073	2.760.559	2.719.794	2.678.273	2.826.659	2.961.125	2.712.508	3.051.856	2.987.955	2.419.124	29.966.475	30.311.157
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	117.870	145.482	103.275	38.614	46.127	22.584	27.568	41.832	24.270	71.074	57.556	696.253	780.437
	Porezi na plaće i radnu snagu	223.105	266.557	239.037	266.437	256.950	261.103	263.378	234.808	256.136	260.977	257.934	2.786.423	2.506.222
	Porez na imovinu	43.961	37.479	68.256	20.487	37.242	54.317	23.264	56.231	33.236	31.311	30.534	436.319	477.616
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	54.757	31.903	34.642	28.218	29.133	38.147	32.852	41.710	46.009	64.288	71.769	473.429	727.114
	Prihodi od neizravnih poreza	2.126.256	1.729.663	2.275.991	2.340.381	2.267.159	2.382.851	2.531.023	2.295.561	2.642.536	2.518.011	1.968.027	25.077.457	25.303.767
	Ostali porezi	33.598	37.989	39.358	25.656	41.662	67.657	83.039	42.366	49.670	42.294	33.305	496.594	516.001
12	Neporezni prihodi	705.479	768.601	345.643	424.611	385.627	413.742	578.954	460.456	445.790	392.981	495.502	5.417.386	4.996.474
13	Grantovi	95.722	1.000	60.143	44.569	1.590.770	173.619	882.139	608.000	144.204	106.120	92.035	3.798.321	3.157.999
14	Ostali prihodi	89.476	56.432	4.360	1.828	959	958	0	5.000	19.500	0	2.000	180.513	171.323
2	Rashodi (21+22)	2.392.746	2.561.099	3.270.755	3.181.784	3.468.213	3.952.333	3.094.834	3.414.874	4.756.448	3.477.800	2.827.943	36.398.831	29.126.432
21	Tekući izdaci	2.392.746	2.563.099	3.268.904	3.181.784	3.468.213	3.952.333	3.080.793	3.415.074	4.756.648	3.478.000	2.831.143	36.388.739	29.164.432
	Plaće i naknade	1.505.819	1.541.399	1.507.173	1.515.393	1.659.704	1.926.055	1.322.103	1.478.269	1.625.938	1.713.236	1.545.998	17.341.086	15.374.489
	od čega: Bruto plaće	1.155.484	1.194.786	1.179.583	1.106.774	1.337.547	1.206.031	1.059.435	1.154.221	1.206.932	1.251.185	1.214.277	13.066.256	11.685.001
	od čega: Naknade	350.334	346.613	327.590	408.618	322.157	720.024	262.668	324.048	419.006	462.051	331.721	4.274.831	3.689.488
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	139.408	141.599	140.170	139.221	163.146	145.619	128.373	134.751	140.924	147.323	145.109	1.565.643	1.444.317
	Izdaci za materijal i usluge	865.313	562.737	816.101	718.050	554.827	589.050	492.200	542.442	869.671	571.668	580.492	7.162.553	5.083.677
	Grantovi	-134.739	315.663	804.122	807.337	1.088.809	1.291.608	1.123.189	1.257.943	2.118.474	1.044.213	557.966	10.274.587	7.246.023
	Izdaci za kamate i ostale naknade	16.947	1.701	1.337	1.782	1.727	0	14.929	1.669	1.641	1.560	1.578	44.870	15.926
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Neto pozajmljivanje*	0	-2.000	1.851	0	0	0	14.041	-200	-200	-200	-3.200	10.092	-38.000
3	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	677	216.414	97.679	2.859	534.061	95.221	436.157	102.044	549.458	25.022	329.883	2.389.475	1.173.268
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	1.096.803	297.592	-197.729	6.160	653.354	-632.575	891.227	269.046	-1.644.557	-15.765	-149.165	574.389	8.337.253
5	Neto financiranje**	0	0	-3.943	-3.943	-3.973	0	-3.943	-3.943	-3.943	0	0	-23.688	0

Tablica 3.2.

Sarajevska županija, I-IX, 2008. g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	I-IX 2008	I-IX 2007
1 Prihodi (11+12+13+14)	70.039.724	72.258.081	71.585.397	71.695.466	64.342.106	72.666.604	73.471.277	70.259.556	74.381.547	640.699.757	574.802.622
11 Prihodi od poreza	54.369.084	56.703.791	55.831.616	60.427.283	54.735.805	56.308.998	61.331.452	52.849.911	60.205.807	512.763.747	481.811.140
Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	6.047.944	7.440.639	3.173.372	3.687.758	3.513.144	2.329.481	3.535.729	2.302.059	2.176.296	34.206.423	36.386.729
Porezi na plaće i radnu snagu	5.566.816	10.711.212	6.360.538	9.905.526	7.908.859	7.594.735	8.871.737	7.582.676	8.599.513	73.101.613	57.569.658
Porez na imovinu	4.081.959	4.890.591	3.736.779	3.941.120	2.390.394	3.259.458	3.480.816	2.536.824	4.022.708	32.340.649	26.155.173
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	1.208.967	1.059.302	407.413	1.386.370	897.714	809.101	604.172	323.251	566.316	7.262.606	7.225.462
Prihodi od neizravnih poreza	37.076.445	31.987.579	38.128.912	40.934.167	39.552.529	41.776.536	44.320.250	39.559.750	44.273.448	357.609.617	347.662.502
Ostali porezi	386.952	614.467	4.024.602	572.341	473.165	539.687	518.748	545.351	567.526	8.242.839	6.811.615
12 Neporezni prihodi	15.345.228	13.603.044	13.389.247	9.837.285	8.214.838	13.033.783	10.234.431	13.186.063	10.401.719	107.245.639	80.115.437
13 Grantovi	266.750	1.279.428	1.992.716	1.059.080	1.389.535	2.952.005	1.161.757	3.851.764	3.402.202	17.355.236	10.254.351
14 Ostali prihodi	58.663	671.818	371.818	371.818	1.928	371.818	743.636	371.818	371.819	3.335.136	2.621.694
2 Rashodi (21+22)	41.677.819	64.439.715	63.079.857	68.496.443	67.427.683	82.428.885	73.699.896	67.468.879	66.911.040	595.630.216	495.191.754
21 Tekući izdaci	42.347.936	64.484.502	63.149.337	68.906.820	67.496.437	82.468.041	74.136.800	67.363.537	72.811.114	603.164.523	496.675.466
Plaće i naknade	20.854.429	22.684.064	22.934.820	22.788.013	21.715.947	30.997.638	20.426.183	20.829.489	22.974.697	206.205.280	181.401.338
od čega: Bruto plaće	16.769.824	17.682.481	17.897.490	17.605.145	16.959.479	18.526.410	17.310.154	17.194.045	17.762.631	157.707.661	136.773.685
od čega: Naknade	4.084.605	5.001.583	5.037.330	5.182.868	4.756.467	12.471.228	3.116.028	3.635.443	5.212.066	48.497.619	44.627.652
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.004.174	2.131.675	2.127.182	2.114.882	2.030.755	2.210.214	2.063.824	2.061.912	2.126.823	18.871.442	16.355.649
Izdaci za materijal i usluge	2.706.082	6.756.081	6.570.401	7.012.821	5.687.166	6.232.753	5.207.821	5.214.603	5.996.961	51.384.689	40.503.504
Grantovi	16.696.820	32.909.830	31.467.028	36.976.076	38.012.386	43.021.908	46.357.024	39.254.816	41.659.124	326.355.013	257.012.608
Izdaci za kamate i ostale naknade	86.431	2.853	49.906	15.027	50.183	5.528	81.947	2.717	53.508	348.100	1.402.367
Dozvane nižim potrošackim jedinicama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Neto pozajmljivanje*	-670.117	-44.788	-69.480	-410.376	-68.754	-39.156	-436.904	105.342	-5.900.074	-7.534.307	-1.483.712
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	285.518	2.648.859	3.135.340	3.430.242	5.293.052	7.558.674	3.904.302	5.458.187	7.956.813	39.670.987	6.778.872
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	28.076.387	5.169.507	5.370.200	-231.220	-8.378.629	-17.320.955	-4.132.921	-2.667.509	-486.305	5.398.554	72.831.996
5 Neto financiranje**	-125.000	-9.722	-246.310	-16.843	-66.957	-9.722	-119.240	-9.722	-270.557	-874.073	-130.128

Tablica 3.3.

Srednjobosanska županija, I-IX, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	I-IX 2008	I-IX 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	16.015.798	13.894.783	16.408.958	18.723.404	18.086.121	16.658.857	18.879.134	18.701.315	18.851.545	156.219.914	136.097.204
11	Prihodi od poreza	13.387.956	11.225.963	14.029.694	15.562.952	15.584.285	14.202.745	15.655.666	14.252.551	15.817.860	129.719.672	114.364.561
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	246.556	223.469	264.274	810.388	376.224	483.833	533.809	366.507	263.920	3.568.980	2.300.714
	Porezi na plaće i radnu snagu	1.408.130	1.413.751	1.447.687	1.749.961	1.903.228	1.566.052	1.672.531	1.547.719	2.042.834	14.751.893	11.688.556
	Porez na imovinu	450.566	319.485	436.794	390.246	571.019	488.451	509.568	423.484	534.004	4.123.616	4.561.768
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	190.326	567.959	445.738	865.869	802.556	223.689	284.716	113.973	202.792	3.697.619	2.253.758
	Prihodi od neizravnih poreza	11.020.592	8.623.995	11.356.218	11.629.737	11.823.018	11.352.159	12.561.832	11.696.236	12.688.910	102.752.696	92.885.495
	Ostali porezi	71.785	77.304	78.984	116.752	108.240	88.561	93.210	104.631	85.400	824.868	674.270
12	Neporezni prihodi	2.247.532	2.340.477	2.216.162	2.788.669	2.092.703	1.935.268	2.541.028	3.295.122	2.286.510	21.743.470	19.679.262
13	Grantovi	352.810	328.343	163.102	371.783	409.132	520.844	682.440	1.153.643	747.175	4.729.272	2.140.611
14	Ostali prihodi	27.500	0	0	0	0	0	0	0	0	27.500	-87.230
2	Rashodi (21+22)	11.579.277	13.170.769	14.869.546	17.122.464	15.287.832	19.273.778	15.731.036	15.198.061	18.742.618	140.975.381	114.271.465
21	Tekući izdaci	11.579.277	13.170.769	14.869.546	17.122.464	15.287.832	19.273.778	15.731.036	15.198.061	18.742.618	140.975.381	114.271.465
	Plaće i naknade	7.141.901	7.499.816	7.443.584	8.452.916	8.372.930	10.842.750	7.702.861	7.715.427	8.604.997	73.777.182	66.646.217
	od čega: Bruto plaće	5.594.489	5.727.419	5.774.171	6.579.469	6.552.527	6.479.876	6.474.331	6.298.967	6.614.478	56.095.727	49.101.895
	od čega: Naknade	1.547.412	1.772.397	1.669.413	1.873.447	1.820.402	4.362.874	1.228.530	1.416.460	1.990.520	17.681.455	17.544.322
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	687.751	700.190	707.070	795.654	790.199	784.381	788.470	752.951	796.833	6.803.499	5.931.821
	Izdaci za materijal i usluge	1.610.340	1.671.347	2.005.064	1.868.355	1.475.665	1.779.253	1.485.039	1.125.014	2.188.335	15.208.412	12.504.705
	Grantovi	2.047.067	3.214.946	4.586.870	5.914.601	4.579.694	5.768.575	5.666.433	5.521.008	7.034.867	44.334.061	28.465.297
	Izdaci za kamate i ostale naknade	20.148	11.226	54.001	4.839	4.965	15.019	4.898	5.025	24.249	144.371	66.110
	Doznaće nižim potrošackim jedinicama	72.070	73.244	72.956	86.099	64.380	83.801	83.334	78.637	93.336	707.857	657.315
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	200.033	171.377	328.955	498.820	777.631	1.517.129	652.061	1.230.109	1.447.336	6.823.450	2.952.018
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	4.236.489	552.637	1.210.457	1.102.120	2.020.658	-4.132.050	2.496.037	2.273.145	-1.338.409	8.421.083	18.873.721
5	Neto financiranje**	-2.266	-2.282	-2.291	-2.294	-2.304	-2.314	-2.308	-2.318	-2.328	-20.706	-24.871

Tablica 3.4

Unsko-sanska županija, I-X, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I-X 2008	I-X 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	20.067.566	17.881.682	20.574.663	22.341.100	21.664.612	20.812.626	22.765.558	21.880.935	23.621.900	23.293.795	214.904.438	194.663.857
11	Prihodi od poreza	16.461.802	13.947.626	16.658.883	17.570.808	16.464.022	17.001.827	18.133.118	16.271.669	19.498.045	18.029.229	170.037.028	158.865.370
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	562.084	548.285	385.650	582.678	426.431	302.428	234.107	309.791	1.008.047	247.288	4.606.788	4.434.595
	Porezi na plaće i radnu snagu	1.231.875	1.361.470	1.351.203	1.663.042	1.298.788	1.424.837	1.419.895	1.404.512	1.675.984	1.427.047	14.258.652	12.577.272
	Porez na imovinu	536.647	680.350	561.504	505.949	421.649	707.418	777.698	322.266	359.994	551.838	5.425.313	4.485.630
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	791.858	596.587	307.919	263.636	87.584	64.140	116.645	133.736	93.930	91.220	2.547.256	4.028.250
	Prihodi od neizravnih poreza	13.273.018	10.679.276	13.978.449	14.471.651	14.152.952	14.425.911	15.477.494	14.025.547	16.280.591	15.628.489	142.393.377	132.707.370
	Ostali porezi	66.321	81.658	74.157	83.852	76.618	77.093	107.278	75.818	79.500	83.347	805.642	632.253
12	Neporezni prihodi	3.596.764	3.873.251	3.379.649	4.165.886	4.893.470	3.504.600	3.496.308	4.570.517	3.358.361	4.425.350	39.264.157	31.291.471
13	Grantovi	9.000	60.805	536.131	604.405	307.120	306.199	1.136.133	1.038.748	765.495	839.217	5.603.253	4.502.816
14	Ostali prihodi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.200
2	Rashodi (21+22)	13.680.705	15.298.820	17.200.582	19.105.473	16.971.187	18.816.621	31.005.366	19.403.475	23.704.089	23.377.509	198.563.826	156.462.406
21	Tekući izdaci	13.680.705	15.310.710	17.188.039	19.105.473	16.971.187	18.802.321	31.009.654	19.426.576	23.692.968	23.393.478	198.581.110	156.544.679
	Plaće i naknade	8.685.481	8.978.123	9.467.693	9.784.173	9.751.742	10.226.231	12.926.381	9.497.874	10.867.030	10.682.875	100.867.603	86.228.122
	od čega: Bruto plaće	7.162.158	7.442.346	7.664.285	7.580.606	7.978.900	8.144.728	8.010.544	8.303.386	9.118.233	8.688.904	80.094.091	70.363.111
	od čega: Naknade	1.523.322	1.535.777	1.803.408	2.203.567	1.772.842	2.081.503	4.915.837	1.194.488	1.748.797	1.993.971	20.773.513	15.865.011
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	873.842	889.296	921.802	924.907	971.730	980.599	987.318	1.015.603	1.111.607	1.064.883	9.741.587	8.526.774
	Izdaci za materijal i usluge	1.266.870	1.227.447	1.765.420	2.601.604	2.263.187	1.594.091	2.536.192	1.841.973	1.804.431	2.927.966	19.829.181	16.806.351
	Grantovi	1.070.717	2.597.507	2.423.523	3.769.704	1.887.374	3.674.643	12.838.701	4.925.621	4.714.771	6.587.402	44.489.962	42.975.538
	Izdaci za kamate i ostale naknade	89.914	126.406	82.656	83.268	104.125	60.841	117.921	55.360	76.058	53.877	850.426	736.048
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	1.693.881	1.491.932	2.526.945	1.941.817	1.993.029	2.265.917	1.603.140	2.090.144	5.119.070	2.076.476	22.802.351	1.271.846
22	Neto pozajmljivanje*	0	-11.890	12.543	0	0	14.300	-4.288	-23.101	11.121	-15.969	-17.284	-82.273
3	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	760.113	507.648	1.161.961	2.194.712	2.465.069	2.465.918	3.603.632	3.416.542	1.211.244	2.458.521	20.245.362	7.068.975
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	5.626.748	2.075.214	2.212.119	1.040.915	2.228.357	-469.914	-11.843.440	-939.082	-1.293.433	-2.542.235	-3.904.750	31.132.476
5	Neto financiranje**	-1.673	-1.673	-38.782	-8.126	-8.107	-8.249	3.568.098	1.699.409	1.191.146	-9.025	6.383.018	-138.551

Tablica 3.5.

Zapadnohercegovačka županija, I-IX, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	I-IX 2008	I-IX 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	7.080.483	6.718.356	7.849.804	7.726.982	6.841.019	7.552.935	9.284.451	9.076.997	8.162.823	70.293.850	65.952.291
11	Prihodi od poreza	5.883.174	5.126.440	6.285.725	6.708.219	5.899.206	6.353.846	6.778.969	6.038.380	7.172.411	56.246.369	56.509.198
	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	405.650	346.946	533.055	592.394	225.749	401.003	372.947	320.339	462.437	3.660.521	3.785.526
	Porezi na plaće i radnu snagu	497.745	589.119	511.570	832.156	593.243	689.802	699.956	658.034	590.345	5.661.970	5.087.473
	Porez na imovinu	214.591	255.907	147.280	174.854	115.130	88.878	161.835	71.803	85.943	1.316.221	1.033.478
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	180.300	88.124	45.576	40.579	191.776	60.078	52.192	30.497	237.811	926.932	2.551.854
	Prihodi od neizravnih poreza	4.474.769	3.669.905	4.905.820	4.911.767	4.703.192	5.055.314	5.316.610	4.769.222	5.551.266	43.357.866	42.253.298
	Ostali porezi	110.119	176.439	142.423	156.469	70.116	58.770	175.428	188.484	244.609	1.322.859	1.797.569
12	Neporezni prihodi	1.066.321	1.235.285	1.545.500	980.493	800.369	1.071.970	1.189.690	1.225.397	929.519	10.044.542	7.888.004
13	Grantovi	130.988	356.631	18.579	18.527	128.354	125.520	1.315.293	1.813.220	60.894	3.968.006	1.421.738
14	Ostali prihodi	0	0	0	19.743	13.090	1.600	500	0	0	34.933	133.351
2	Rashodi (21+22)	6.009.242	7.309.120	6.950.312	7.753.308	6.722.426	6.503.123	8.101.286	7.502.089	9.616.148	66.467.055	58.471.338
21	Tekući izdaci	6.009.242	7.309.120	6.950.312	7.753.308	6.672.426	6.503.123	8.101.286	7.432.089	9.616.148	66.347.055	58.471.338
	Plaće i naknade	3.253.289	3.475.609	3.541.291	3.751.578	3.546.889	3.717.657	4.151.268	3.401.601	4.011.602	32.850.784	27.772.455
	od čega: Bruto plaće	2.570.248	2.596.682	2.750.573	2.875.406	2.781.583	2.819.171	2.800.733	2.758.899	3.055.998	25.009.294	21.746.576
	od čega: Naknade	683.041	878.927	790.717	876.173	765.306	898.487	1.350.535	642.702	955.604	7.841.490	6.025.879
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	284.024	288.428	306.187	320.082	309.695	320.152	311.798	307.563	340.301	2.788.229	2.388.251
	Izdaci za materijal i usluge	941.856	1.166.245	968.836	1.042.188	786.884	460.666	1.121.005	772.126	1.555.292	8.815.097	7.980.833
	Grantovi	1.309.927	2.149.451	1.913.761	2.392.484	1.791.422	1.746.646	2.255.054	2.702.166	3.128.595	19.389.507	17.088.910
	Izdaci za kamate i ostale naknade	48.665	49.434	68.161	73.801	41.786	52.360	58.374	32.887	302.806	728.276	449.263
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	171.482	179.953	152.076	173.174	195.750	205.642	203.787	215.746	277.554	1.775.163	2.791.626
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	50.000	0	0	70.000	0	120.000	
3	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	-276.586	161.385	148.107	455.471	803.528	-61.947	238.828	402.196	635.147	2.506.128	-1.662.990
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	1.347.826	-752.150	751.385	-481.797	-684.935	1.111.759	944.338	1.172.712	-2.088.471	1.320.667	9.143.943
5	Neto financiranje**	-73.024	-72.547	-128.634	-113.611	-107.610	-105.377	-107.012	-52.281	-107.600	-867.697	-787.627

Tablica 3.6.